

Udskriftsdato: 13. december 2025

BEK nr 697 af 04/07/2019 (Gældende)

Bekendtgørelse om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning i handels- og fiskeskibe (Arbejdsmiljø i skibe)

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Søfartsstyrelsen, j.nr. 2019003097

Bekendtgørelse om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning i handels- og fiskeskibe (Arbejds miljø i skibe)¹⁾

I medfør af § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, nr. 6 og nr. 10, § 4, stk. 1, og § 32, stk. 9, i lov om sikkerhed til søs, jf. lovbekendtgørelse nr. 1629 af 17. december 2018, § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, nr. 6 og nr. 10, § 4, stk. 1, og § 32, stk. 2, i anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sikkerhed til søs, jf. anordningsbekendtgørelse nr. 1674 af 16. december 2015, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 1, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 744 af 24. juni 2013 om henlæggelse af visse beføjelser til Søfartsstyrelsen og om klageadgang m.v., og § 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 211 af 29. marts 2005 for Grønland om henlæggelse af visse beføjelser til Søfartsstyrelsen og om klageadgang m.v.:

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med bekendtgørelsen er at undgå risici for sikkerhed og sundhed under arbejdet i skibe, herunder bidrage til at formindske de risici, som kan opstå som følge af sproglige og kulturelle forskelle blandt søfarende.

Kapitel 2

Anvendelsesområde, definitioner og fritagelse

Anvendelsesområde

§ 2. Bekendtgørelsen omfatter sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning under arbejdet, som defineret i § 4, nr. 1.

Stk. 2. Bekendtgørelsen gælder for alt erhvervsmæssigt arbejde, der udføres om bord på nye og eksisterende skibe hjemmehørende i Danmark og Grønland.

§ 3. Symboler til markedsføring af farlige stoffer og blandinger, produkter og/eller udstyr berøres ikke af reglerne i denne bekendtgørelse.

Definitioner

§ 4. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed: En signalgivning, der når den anvendes i forbindelse med en bestemt genstand, en bestemt aktivitet eller en bestemt situation efter omstændighederne ved hjælp af et sikkerhedsskilt, en farve, et lysende eller akustisk signal, en mundtlig anvisning eller en tegngivning, giver en anvisning eller en forskrift vedrørende sikkerhed og sundhed under arbejdet.
- 2) Forbudssignal: Et signal, der forbyder en adfærd, der vil kunne frembyde fare.
- 3) Advarselssignal: Et signal, der advarer mod en risiko eller fare.
- 4) Påbudssignal: Et signal, der foreskriver en bestemt adfærd.
- 5) Redningssignal eller signal, der angiver flugtvej: Et signal, der giver anvisning vedrørende nødudgang eller førstehjælps- eller redningsudstyr.
- 6) Anvisningssignal: Et signal, der giver andre anvisninger end de signaler, som er nævnt i nr. 2-5.
- 7) Sikkerhedsskilt: Et skilt, der ved en kombination af en geometrisk form, farver og et symbol eller piktogram giver en bestemt anvisning, og som er gjort klart synligt ved hjælp af en tilstrækkelig belysning.
- 8) Supplerende skilt: Et skilt, der anvendes sammen med et sikkerhedsskilt som defineret i nr. 7, og som giver yderligere oplysninger.
- 9) Sikkerhedsfarve: En farve, der er tillagt en bestemt betydning.

- 10) Symbol eller piktogram: Et billede, der illustrerer en situation eller giver anvisninger om en bestemt adfærd, og som er anbragt på et skilt eller en lysende flade.
- 11) Lyssignal: Et signal, der udsendes gennem en anordning bestående af gennemsigtige eller gennemskinnelige materialer, der oplyses indefra eller bagfra, således at det selv fremstår som en lysende overflade.
- 12) Akustisk signal: Et indkodet lydssignal, der udsendes og udbredes ved hjælp af en anordning uden anvendelse af menneskelig eller syntetisk stemme.
- 13) Mundtlig anvisning: Et forudbestemt mundtligt budskab med anvendelse af menneskelig eller syntetisk stemme.
- 14) Tegngivning: En bevægelse eller gestus med arme eller hænder i kodet form med henblik på at vejlede personer, der udfører manøvrer, der kan udgøre en risiko eller fare for de ansatte.

Fritagelse

§ 5. Søfartsstyrelsen kan under hensyntagen til arten af virksomhedernes aktiviteter og/eller størrelse tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt, med alternative foranstaltninger, der sikrer samme beskyttelsesniveau, og i det omfang, det er foreneligt med direktiv 92/58/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet med senere ændringer.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan efter høring af de relevante organisationer for redere og søfarende fravige punkt 2 i bilag 8 og/eller punkt 3 i bilag 9 fra dette kapitel ved at træffe alternative foranstaltninger, der sikrer samme beskyttelsesniveau.

Kapitel 3

Generelle bestemmelser

Rederens og skibsførerens forpligtelser m.v.

§ 6. Reder og skibsfører har ansvaret for, at der under arbejdet om bord på skibet, hvor der kan opstå fare, som ikke kan imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger, anvendes sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning i overensstemmelse med denne bekendtgørelse. I forbindelse hermed skal risikovurderinger, der efter gældende regler er udarbejdet med henblik på at sikre en bedre beskyttelse af de søfarendes sikkerhed og sundhed, inddrages.

§ 7. Reder og skibsfører skal sikre, at samtlige, som udfører erhvervsmæssigt arbejde om bord, får den nødvendige instruktion og oplæring i anvendelsen af sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning.

Stk. 2. Skibsføreren skal underrette skibets sikkerhedsudvalg om alle de foranstaltninger, der skal træffes med hensyn til signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet. I skibe, hvor der ikke skal oprettes et sikkerhedsudvalg, underretter skibsføreren samtlige, som udfører erhvervsmæssigt arbejde om bord.

Kapitel 4

Anvendelse, udformning og vedligeholdelse m.m. af sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning

§ 8. Ved anvendelse af signalgivning skal de generelle forskrifter følges for signalgivning, jf. bilag 1.

Stk. 2. Desuden skal de særlige forskrifter følges for udformning, anvendelse og vedligeholdelse m.m. for:

- 1) Sikkerhedsskilte, jf. bilag 2.
- 2) Afmærkning af beholdere og rørsystemer, jf. bilag 3.
- 3) Afmærkning og placering af ildslukningsmateriel, jf. bilag 4.
- 4) Afmærkning af forhindringer og steder, der frembyder en fare, samt af færdselsveje, jf. bilag 5.
- 5) Lyssignaler, jf. bilag 6.

- 6) Lydsignaler, jf. bilag 7.
- 7) Mundtlige anvisninger, jf. bilag 8.
- 8) Tegngivning, jf. bilag 9.

Kapitel 5

Straffebestemmelser

§ 9. Overtrædelse af §§ 6-8 straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis der

- 1) ved overtrædelsen, herunder i forbindelse med forvoldelse af søulykke eller sejlads i strid med godt sømandskab, er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,
- 2) tidligere er afgivet forbud eller påbud for samme eller tilsvarende forhold eller
- 3) ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Stk. 3. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillæggsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 5. En juridisk person, som godtgør at have gjort alt, som er nødvendigt for at sikre et godt og sikkert arbejdsmiljø, kan dog ikke straffes i tilfælde, hvor en ansat overtræder bestemmelserne i bilagene om anvendelse af personlige værnemidler, udsagningsforanstaltninger, beskyttelsesudstyr eller sikkerhedsbestemmelser, der alene tjener til beskyttelse af den pågældende selv.

§ 10. Såfremt forholdet er omfattet af anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sikkerhed til søs, kan der fastsættes foranstaltninger i henhold til kriminalloven for Grønland.

Stk. 2. De i § 9, stk. 2, nævnte forhold skal anses som skærpende omstændigheder.

Stk. 3. Sker der ikke konfiskation af udbytte, jf. kriminallovens § 120, stk. 1, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillæggsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 4. Er en overtrædelse begået af selskaber m.v. (juridiske personer), kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune, et kommunalt fællesskab, der er omfattet af § 64 i Landstingslov om kommunalbestyrelser og bygdebestyrelser m.v., eller en bygdebestyrelse, kan der pålægges vedkommende offentlige myndighed som sådan bødeansvar.

Stk. 5. Såfremt den pågældende ikke er bosat i Grønland, eller hans tilknytning til det grønlandske samfund i øvrigt har en sådan løsere karakter, at forudsætningerne for anvendelse af foranstaltninger ikke er til stede, kan sagen anlægges eller henvises til forfølgning i Danmark.

Kapitel 6

Ikrafttræden m.v.

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. juli 2019.

Stk. 2. Følgende regler ophæves:

- 1) Bekendtgørelse af 1. januar 2002 om Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A. Arbejdsmiljø i skibe. Kapitel VIII Signalgivning, sikkerhedsskiltning, afmærkning og tegngivning.

- 2) Kapitel VIII i bekendtgørelse nr. 1246 af 11. december 2009 om Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A, teknisk forskrift om arbejdsmiljø i skibe.

Søfartsstyrelsen, den 4. juli 2019

LARS G. NIELSEN

/ Per Sønderstrup

- ¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 92/58/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet (9. særdirektiv i henhold til artikel 16, punkt 1, i direktiv 89/391/EØF), EF-Tidende 1992, nr. L 245, side 23, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/27/EU af 26. februar 2014, EU-Tidende 2014, nr. L 65, side 1.

Signalgivning

1. Indledende bemærkninger

1.1. Når signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed kræves i henhold til den generelle bestemmelse i bekendtgørelsens § 6, skal den være i overensstemmelse med de specifikke krav i bilag 2-9.

1.2. I dette bilag indføres disse krav, de forskellige former for anvendelse af signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed beskrives, og de generelle regler om alternativ og supplerende anvendelse nævnes.

1.3. Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed må kun anvendes til at give den besked eller oplysning, der er specificeret i direktivet.

2. Signalgivningens forskellige former

2.1. Permanent signalgivning

2.1.1. I forbindelse med forbud, advarsler og påbud samt placering og identificering af rednings- og førstehjælpsudstyr skal der anvendes permanent signalgivning i form af sikkerhedsskilte. Til at vise, hvor der findes brandslukningsudstyr, og hvilken slags udstyr der er tale om, skal der anvendes permanente sikkerhedsskilte og/eller afmærkning med sikkerhedsfarve.

2.1.2. Mærkningen på beholdere og rør skal foretages som fastsat i bilag 3.

2.1.3. Signalgivningen ved forhindringer, som man kan støde imod, og signalgivningen på steder, hvor der er risiko for, at man kan styrte ned, skal være en permanent signalgivning i form af sikkerhedsskilte og/eller afmærkning med sikkerhedsfarve.

2.1.4. Afmærkning af færdselsveje skal være permanent og skal foretages ved hjælp af en sikkerhedsfarve.

2.2. Lejlighedsvis signalgivning

2.2.1. Signaler af akutte farer, tilkaldelse af personer til udførelse af særlige opgaver samt evakuering af personer er en form for lejlighedsvis signalgivning, til hvilken der skal anvendes lyssignaler, lydsignaler og/eller mundtlige anvisninger, og der skal tages højde for alternativ og supplerende anvendelse som omhandlet i punkt 3.

2.2.2. Dirigeringen af personer, der udfører manøvrer, som indebærer en risiko eller fare, er en form for lejlighedsvis signalgivning, der skal udføres ved hjælp af tegngivning og/eller mundtlige anvisninger.

3. Alternativ og supplerende anvendelse af signalgivning

3.1. Hvis virkningen er den samme, kan der frit vælges mellem

- sikkerhedsfarve eller sikkerhedsskilt til at angive risici i forbindelse med ujævnheder eller højdeforskelle,
- lyssignaler, lydsignaler og mundtlige anvisninger,
- tegngivning og mundtlige anvisninger.

3.2. Nogle former for signalgivning kan anvendes samtidig, nemlig

- lyssignaler og lydsignaler,
- lyssignaler og mundtlige anvisninger,
- tegngivning og mundtlige anvisninger.

4. Angivelserne i nedenstående skema gælder for alle former for signalgivning, i hvilke indgår en sikkerhedsfarve.

Farve	Betydning	Anvisninger - Nærmere oplysninger
Rød	Forbud	Farlig adfærd
Rød	Fare - Alarm	Stop, standsning, nødafbrydere Evakuering
Rød	Ildslukningsmateriel og -udstyr	Identificering og angivelse af placering
Gul/orange	Advarsel	Giv agt, forsigtighed udvises, afprøvning, kontrol
Blå	Påbud	Særlig optræden eller handling - påbud om brug af personlige værnemidler
Grøn	Redningsforanstaltninger, førstehjælp	Døre, flugtveje, materiel, rednings- og/eller førstehjælpsposter, lokaler
Grøn	Ingen fare længere	Tilbagevenden til normale forhold

5. Virkningen af en given form for signalgivning må ikke forringes på grund af

5.1. tilstedeværelsen af et andet signal eller en anden lys- eller lydkilde af samme art, som kan virke forstyrrende for øjnene eller hørelsen, hvilket navnlig betyder,

5.1.1. at man skal undgå at placere for mange skilte i umiddelbar nærhed af hinanden,

5.1.2. at der ikke samtidig må anvendes to lyssignaler, som kan forveksles,

5.1.3. at der ikke må anvendes et lyssignal i nærheden af en anden mindre kraftig lyskilde,

5.1.4. at der ikke samtidig må anvendes to lydsignaler, og

5.1.5. at der ikke må anvendes et lydsignal, hvis baggrundsstøjen er for kraftig.

5.2. midler eller anordninger til signalgivning i en dårlig udformning, i et utilstrækkeligt antal, med en dårlig placering, i en dårlig tilstand eller med en ukorrekt funktion.

6. Midler og anordninger til signalgivning skal efter omstændighederne regelmæssigt rengøres, vedligeholdes, afprøves, repareres og eventuelt udskiftes, således at de bevarer deres særlige egenskaber og hele tiden er i funktionsdygtig stand.

7. Antallet og placeringen af de midler eller anordninger til signalgivning, der tages i anvendelse, skal afpasses efter omfanget af de pågældende risici eller farer eller af det berørte område.

8. Signalgivning, der kræver energitilførsel, skal være tilsluttet en anden energikilde i tilfælde af, at den normale energitilførsel afbrydes, medmindre risikoen forsvinder samtidig med, at energitilførslen afbrydes.

9. Et lys- og/eller lydsignal angiver, at der ved igangsætningen er påbegyndt en planlagt aktion; og signalets varighed skal svare til aktionens varighed.

Lys- eller lydsignaler skal tilkobles igen umiddelbart efter hver brug.

10. Lys- og lydsignaler skal inden ibrugtagningen underkastes kontrol med henblik på at konstatere, om de er i funktionsdygtig stand og virker efter hensigten; disse anordninger skal derefter i fornødent omfang afprøves med regelmæssige mellemrum.

11. I de tilfælde hvor de berørte arbejdstagere har forringede muligheder for at høre eller se, f.eks. under brug af personlige værnemidler, skal der træffes passende foranstaltninger for at supplere eller erstatte det omhandlede signal.

12. Områder, rum eller aflukker, der anvendes til oplagring af store mængder farlige stoffer eller blandinger, skal være angivet med et passende advarselsskilt, der vælges blandt skiltene i bilag 2, punkt 3.2, eller være afmærket i overensstemmelse med bilag 3, punkt 1, medmindre etiketterne på selve emballagerne eller beholderne er tilstrækkelige i dette øjemed.

Hvis bilag 2, punkt 3.2, ikke indeholder et passende advarselsskilt til advarsel mod farlige kemiske stoffer eller blandinger, skal det relevante farepiktogram, jf. bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1998/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP-forordningen), anvendes.

Sikkerhedsskilte**1. Væsentlige krav**

1.1. Med hensyn til udformning og farvevalg skal sikkerhedsskiltene være i overensstemmelse med punkt 3, svarende til de enkelte sikkerhedsskiltes formål (forbudsskilte, advarselsskilte, påbudsskilte, redningsskilte samt skilte vedrørende ildslukningsmateriel).

1.2. Piktogrammerne skal være så enkle som muligt, og detaljer, der ikke bidrager til forståelsen, skal udelades.

1.3. De anvendte piktogrammer kan afvige en smule fra eller gøres mere detaljerede end illustrationerne i punkt 3 under forudsætning af, at de har en tilsvarende betydning og ikke bliver vanskeligere at forstå.

1.4. Sikkerhedsskiltene skal være fremstillet af et materiale, der bedst muligt kan modstå slag, dårlige vejrforhold og andre belastninger fra det omgivende miljø.

1.5. Sikkerhedsskiltene skal være af en sådan størrelse og farve- og lysegenskaberne af en sådan art, at skiltene let kan ses og forstås.

2. Anvendelse af sikkerhedsskilte

2.1. Sikkerhedsskiltene skal i princippet placeres i en højde og på en måde, der er passende i forhold til synsvinklen, idet der tages hensyn til eventuelle forhindringer, enten ved indgangen til et område, hvor det generelt er risikabelt at færdes, eller i umiddelbar nærhed af en given risiko eller en given genstand, og de skal placeres på et veloplyst, let tilgængeligt og iøjnefaldende sted.

Hvor den naturlige belysning er utilstrækkelig, skal der anvendes selvlysende farver, reflekterende materialer eller kunstig belysning.

2.2. Når den situation, der begrundede opsætningen af sikkerhedsskiltet ikke længere foreligger, skal sikkerhedsskiltet fjernes.

3. Skilte**3.1. Forbudsskilte**

Væsentlige krav:

- Rund form.
- Sort piktogram på hvid bund, rød kant og rød bjælke, der går nedad fra venstre mod højre tværs over piktogrammet i en vinkel på 45° i forhold til vandret. Den røde farve skal dække mindst 35% af skiltets overflade.

Rygning forbudt

Rygning og åben ild forbudt

Ingen adgang for fodgængere

Sluk ikke med vand

Ikke drikkevand

Adgang forbudt for uedkommende

Ingen adgang for kørende transport

Må ikke berøres

3.2. Advarselsskilte

Væsentlige krav:

- Trekantet form.
- Sort piktogram på gul bund, sort kant. Den gule farve skal dække mindst 50% af skiltets overflade.

Brandfarlige stoffer eller høj temperatur²⁾

Eksplodingsfarlige stoffer

Giftige stoffer

Ætsende stoffer

Radioaktive stoffer

Kran i arbejde

Giv agt³⁾

Pas på kørende transport

Farlig elektrisk spænding

Laserstråling

Brandnærende

Ikke-ioniserende stråling

Stærkt magnetfelt

Ujævnheder

Højdeforskel

Biologisk fare⁴⁾

Lav temperatur

²⁾ Medmindre der forefindes et særligt skilt vedrørende høj temperatur.

³⁾ Dette skilt må ikke anvendes til advarsel mod farlige kemiske stoffer eller blandinger, medmindre skiltet anvendes i overensstemmelse med bilag 3, punkt 5, andet afsnit, til at angive oplagring af farlige stoffer eller blandinger.

⁴⁾ Dette skilt er omhandlet i Rådets direktiv 90/679/EØF af 26. november 1990 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF).

3.3. Påbudsskilte

Væsentlige krav:

- Rund form.
- Hvidt piktogram på blå bund. Den blå farve skal dække mindst 50% af skiltets overflade.

Øjenværn påbudt

Høreværn påbudt

Hovedværn påbudt

Åndedrætsværn påbudt

Fodværn påbudt

Beskyttelseshandsker påbudt

Beskyttelsesdragt påbudt

Ansigtsskærm påbudt

Faldsikring påbudt

Obligatorisk fodgængerpassage

Generelt påbud
(i givet fald med supplerende skilt)

3.4. Redningsskilte

Væsentlige krav:

- Rektangulær eller kvadratisk form.
- Hvidt piktogram på grøn bund. Den grønne farve skal dække mindst 50% af skiltets overflade.

Flugtvej/nødudgang

Retningsangivelse
(anvendes som supplerende skilt til de nedenfor viste skilte)

Førstehjælp

Båre

Nødbruser

Øjenskylning

Telefon til redningsvæsen og førstehjælp

3.5. Skilte vedrørende ildslukningsmateriel

Væsentlige krav:

- Rektangulær eller kvadratisk form.
- Hvidt piktogram på rød bund. Den røde farve skal dække mindst 50% af skiltets overflade.

Brandslange

Stige

Ildslukker

Telefon til brandvæsen

Retningsangivelse (anvendes som supplerende skilt til de ovenfor viste skilte)

Afmærkning af beholdere og rørsystemer

1. Beholdere, der anvendes på arbejdsstedet, og som indeholder farlige stoffer eller blandinger, som er klassificeret som farlige i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger mv. (CLP-forordningen), og beholdere, der anvendes til oplagring af sådanne farlige stoffer eller blandinger, samt synlige rørsystemer, der indeholder eller leder sådanne farlige stoffer og blandinger, skal mærkes med de relevante farepiktogrammer i overensstemmelse med nævnte forordning.

Første afsnit finder ikke anvendelse på beholdere, der anvendes kortvarigt under arbejdet, eller beholdere, hvis indhold udskiftes hyppigt, forudsat at der træffes passende alternative foranstaltninger, f.eks. i form af underretning, oplæring eller instruktion, der garanterer det samme beskyttelsesniveau.

Den i første afsnit nævnte afmærkning kan

- erstattes af advarselsskilte som fastsat i bilag 2, med samme piktogram eller symbol. Hvis der ikke er et passende advarselsskilt i bilag 2, punkt 3.2, skal det relevante farepiktogram, jf. bilag V til forordning (EF) nr. 1272/2008, anvendes,
- suppleres med yderligere oplysninger som f.eks. det farlige stofs eller blandings navn og/eller formel samt nærmere oplysninger om risikoen,
- for transport af beholderne på arbejdsstedet suppleres med eller erstattes af de skilte, som anvendes i EU i forbindelse med transport af farlige stoffer og blandinger.

2. Afmærkningen skal placeres som følger:

- På den eller de synlige sider.
- I form af skilte, selvklæbende mærker eller påmalinger.

3. De væsentlige krav, som er omhandlet i bilag 2, punkt 1.4, samt bestemmelserne i bilag 2, punkt 2, vedrørende anvendelse af skilte, gælder i givet fald også for den mærkning/etikettering, der er omhandlet i punkt 1 i dette bilag.

4. Afmærkningen af rør skal anbringes på et synligt sted i nærheden af de steder, der frembyder størst fare, såsom ventiler og samlinger, og med passende mellemrum, jf. dog punkt 1, 2 og 3.

5. Områder, rum eller aflukker, der anvendes til oplagring af store mængder farlige stoffer eller blandinger, skal være angivet med et passende advarselsskilt, der vælges blandt skiltene i bilag 2, punkt 3.2, eller være afmærket i overensstemmelse med bilag 3, punkt 1, medmindre etiketterne på de forskellige emballager eller beholdere er tilstrækkelige i dette øjemed under hensyn til bilag 2, punkt 1.5, vedrørende størrelsen.

Oplagringer af en række farlige stoffer eller blandinger kan angives ved advarselsskiltet ”giv agt”.

Ovennævnte skilte eller mærkning/etikettering skal alt efter omstændighederne placeres ved oplagringsområdet eller på døren ind til oplagringsrummet.

Afmærkning og placering af ildslukningsmateriel

1. Indledende bemærkning

Dette bilag finder anvendelse på materiel, som udelukkende anvendes til slukning af ild

2. Brandslukningsmateriel skal farvemærkes, og dets placering skal angives ved hjælp af et skilt og/eller en farvemærkning af de områder, hvor det er placeret, eller ved indgangen til disse.

3. Til afmærkning af dette udstyr anvendes rødt.

Den røde farve skal dække en så stor del af overfladen, at udstyret bliver let genkendeligt.

4. De i bilag 2, punkt 3.5, omhandlede skilte skal anvendes til at vise placeringen af dette materiel.

Afmærkning af forhindringer og steder, der frembyder en fare, samt af færdselsveje

1. Afmærkning af forhindringer og steder, der frembyder en fare

1.1. De steder på en virksomheds bebyggede område, som arbejdstagerne færdes på i forbindelse med deres arbejde, og hvor der er risiko for at støde mod forhindringer eller risiko for nedfaldende genstande, eller at personer kan falde ned, skal afmærkes ved hjælp af gul- og sortstribede eller rød- og hvidstribede bånd.

1.2. Afmærkningens dimensioner skal afpasses efter størrelsen af den forhindring eller det sted, der frembyder en fare.

1.3. De gule og sorte eller røde og hvide striber skal have en hældning på ca. 45 og skal være omtrent lige brede.

1.4. Eksempel:

2. Afmærkning af færdselsveje

2.1. Når lokalernes anvendelse og udstyr gør det påkrævet af hensyn til arbejdstagernes beskyttelse, skal færdselsveje, der benyttes af køretøjer, være klart afmærket med en uafbrudt stribe i en tydelig farve, helst hvid eller gul, valgt under hensyntagen til underlagets farve.

2.2. Ved stribernes placering skal der tages hensyn til den for sikkerheden nødvendige afstand mellem køretøjerne og genstande, der befinder sig i nærheden, samt mellem fodgængere og køretøjer.

2.3. Færdselsveje i fri luft i virksomhedens bebyggede områder skal ligeledes om nødvendigt være afmærket, medmindre de er afgrænset eller flisebelagt på passende vis.

Lyssignaler

1. Væsentlige krav

1.1. Det lys, der udsendes af et signal, skal under hensyntagen til betingelserne for benyttelse heraf danne en passende kontrast til omgivelserne uden at blænde på grund af for stor lystæthed og uden at være vanskeligt synligt på grund af utilstrækkelig lystæthed.

1.2. Den lysende overflade, hvorfra der udsendes et signal, kan være ensfarvet eller forsynet med et piktogram på en bestemt baggrundsfarve.

1.3. Den ensfarvede bund skal være i overensstemmelse med listen over farvernes betydning som anført i bilag 1, punkt 4.

1.4. Hvis et signal er forsynet med et piktogram, skal dette være i overensstemmelse med de regler, der gælder for det pågældende sikkerhedsskilt som anført i bilag 2.

2. Særlige regler for anvendelse

2.1. Hvis en anordning kan udsende et konstant og et blinkende lyssignal, skal det blinkende lyssignal i forhold til det konstante lyssignal angive en højere grad af fare, eller at det i højere grad haster med at gribe ind.

I et blinkende lyssignal skal hvert blink vare så længe og blinkene komme med en sådan hyppighed,

- at meddelelsen forstås fuldt ud,
- og enhver forveksling med andre lyssignaler eller med et konstant lyssignal undgås.

2.2. Hvis der anvendes et blinkende lyssignal i stedet for eller sammen med et lydsignal, skal der anvendes en identisk signalkode.

2.3. Hvor der er tale om lyssignaler til angivelse af kritiske faresituationer, skal disse gøres til genstand for en særlig kontrol eller udstyres med en reservelampe.

Lydsignaler

1. Væsentlige krav

1.1. Et lydsignal skal:

- a) være klart højere end den omgivende støj, således at det kan høres, men det må ikke være unødvendigt højt eller smertefuldt,
- b) bl.a. med hensyn til impulslængde, adskillelse mellem impulser og impulsserier være let genkendeligt og klart forskelligt fra dels et andet lydsignal, dels andre lyde i omgivelserne.

1.2. Hvis et anlæg kan udsende et lydsignal med varierende og ensartet frekvens, skal den varierende frekvens anvendes til i forhold til den ensartede frekvens at angive et højere fareniveau eller en større nødvendighed af den indgriben eller handling, der anmodes om eller kræves.

2. Koder

Evakueringslydsignaler skal være uafbrudte.

Mundtlige anvisninger**1. Væsentlige krav**

1.1. En mundtlig anvisning i form af korte meddelelser, sætninger, ordgrupper og/eller isolerede ord, eventuelt i kodeform, sendes fra den talende til en eller flere tilhørere.

1.2. Mundtlige budskaber skal være så korte, enkle og klare som muligt; den talende skal i tilstrækkelig grad være i stand til at formulere sig og tilhøreren eller tilhørerne i tilstrækkelig grad i stand til at høre, for at den mundtlige anvisning skal kunne opfattes.

1.3. Den mundtlige anvisning sendes direkte ved brug af den menneskelige stemme, eller indirekte ved brug af den menneskelige stemme eller en syntetisk stemme, der udsendes via et dertil beregnet apparat eller anlæg.

2. Særlige regler for anvendelse

2.1. Det berørte personale skal kende den sprogbrug, der anvendes, for at kunne udsende og fuldt ud forstå det mundtlige budskab og for på baggrund af budskabet at kunne forholde sig som påkrævet med hensyn til sikkerhed og sundhed.

2.2. Hvis mundtlige anvisninger anvendes i stedet for eller som supplement til tegngivning, skal der anvendes ordkoder som f.eks.:

start	til at angive, at styringen overtages
stop	til at afbryde eller afslutte bevægelsen
afslutning	til at afslutte manøvrerne
op	til at få en byrde hævet
ned	til at få en byrde sænket
fremad	bevægelsesretningen skal koordineres med den tilsvarende tegngivning
tilbage	
til højre	
til venstre	
fare	til at angive nødstop
hurtigt	til at fremskynde en bevægelse af sikkerhedshensyn.

Tegngivning

1. Krav

Tegngivning skal være præcis, enkel, bestå af store bevægelser, være let at udføre og forstå og være absolut entydig.

Hvis begge arme bruges samtidig, skal de bruges symmetrisk, og der må kun gives et tegn ad gangen.

Under forudsætning af, at ovennævnte krav overholdes, kan de tegn, der anvendes, afvige en smule fra eller være mere detaljerede end de tegn, der er opført i stk. 3, hvis deres betydning og forståelse er mindst lige så klar.

2. Særlige regler for anvendelse af tegn

2.1. Den person, der afgiver et signal, kaldet signalmand, giver i forbindelse med manøvrering af en byrde instrukser ved hjælp af tegn til en modtager, kaldet operatør.

2.2. Signalmanden skal kunne se, hvad der skal manøvreres, og følge den manøvrerede genstand med øjnene, uden at han derved udsættes for fare i forbindelse med manøvreringen.

2.3. Signalmanden skal udelukkende koncentrere sig om at give instrukser i forbindelse med manøvreringen og sikkerheden for de arbejdstagere, der befinder sig i umiddelbar nærhed.

2.4. Hvis de betingelser, der er anført i stk. 2.2, ikke er opfyldt, skal der anvendes flere signalmænd.

2.5. Operatøren skal standse op under manøvreringen for at bede om nye instrukser, når han ikke udfører de modtagne ordrer på en tilstrækkelig sikker måde.

2.6. Tilbehør ved tegngivning

Signalmanden skal let kunne genkendes af operatøren.

Signalmanden skal bære en eller flere beklædningsgenstande eller lignende, som gør ham let genkendelig, f.eks. jakke, hjelm, manchetter, armbind, eller være forsynet med »slikkepind«.

De nævnte beklædningsgenstande eller lignende skal have en stærk farve, helst den samme farve, som udelukkende anvendes af signalmanden.

3. Koder, der skal anvendes ved tegngivning

Indledende bemærkning:

De nedenfor anførte koder udelukker ikke anvendelsen af andre kodesystemer inden for særlige aktivitetsområder, hvis disse koder anvendes på fællesskabsniveau og vedrører de samme manøvrer.

Betydning	Beskrivelse	Illustration
A. Almindelige bevægelser		

START Klar Tegngivning påbegyndes	Begge arme holdes vandret ud til siderne, håndfladerne vendes fremad	
STOP Afbrydelse Afslutning af bevægelsen	Højre hånd strækkes opad, håndfladen vendes fremad	
AFSLUTNING af manøvre	De to hænder griber hinanden i brysthøjde	
B. Vertikale bevægelser		
OP	Højre hånd strækkes opad, håndfladen vendes fremad, og der foretages en langsom cirkelbevægelse	

NED	Højre hånd strækkes nedad, håndfladen vendes ind mod kroppen, og der foretages en langsom cirkelbevægelse	
VERTIKAL AFSTAND	Hænderne angiver afstanden	
C. Horisontle bevægelser		
FREMAD	Begge arme bøjes, håndfladerne vendes indad, underarmene bevæges langsot mod kroppen	
TILBAGE	Begge arme bøjes, håndfladerne vendes udad, underarmene bevæges langsomt væk fra kroppen	

TIL HØJRE set i forhold til signalmanden	Højre arm strækkes ud til omtrent vandret stilling, håndfladen vendes nedad, og der foretages små, langsomme bevægelser i den pågældende retning	
TIL VENSTRE set i forhold til signalmanden	Venstre arm strækkes ud til omtrent vandret stilling, håndfladen vendes nedad, og der foretages små, langsomme bevægelser i den pågældende retning	
HORISONTAL AFSTAND	Hænderne angiver afstanden	
D. Fare		
FARE Nødstop	Begge arme strækkes opad med håndfladerne vendt fremad	
HURTIG BE- VÆGELSE	Tegngivningen udføres med hurtige bevægelser	

LANGSOM BEVÆGELSE	Tegngivningen udføres med langsomme bevæ- gelser	
----------------------	--	--